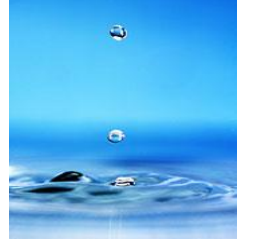

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
Enerji, Su ve Çevre İŐleri Genel Müdür Yardımcılığı

ENERJİ, SU KAYNAKLARI ve ÇEVRE HABER BÜLTENİ

SAYI:III

TEMMUZ 2012-EYLÜL 2012

ENERJİ

TÜRKİYE-RUSYA

Sayın Başbakanımız 18 Temmuz 2012 tarihinde Moskova'ya bir çalışma ziyareti gerçekleŐirmiŐtir. Anılan ziyarette Sayın Başbakanımıza Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız da eşlik etmiŐtir. Sözkonusu ziyaret sırasında Bakan Sayın Yıldız ile RF Enerji Bakanı Alexander Novak, iki ülkenin enerji ilişkileri bağlamında güncel konular üzerinde görüş alışverişinde bulunmuşlardır.

TÜRKİYE-İNGİLTERE

- 26-28 Temmuz 2012 tarihlerinde Londra'ya resmi bir ziyaret gerçekleŐtiren Sayın Başbakanımıza Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız da eşlik etmiŐtir.

- 19 Eylül 2012 tarihinde İngiltere'de gerçekleştirilen "Crystal" binasının açılıŐına Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Sayın Hasan Murat Mercan başkanlığında bir heyet iŐtirak etmiŐtir. Yaklaşık 1.5 yıllık bir inŐa sürecinden sonra açılan ve Londra'nın en çevreci binası olması özelliğini taşıyan "Crystal" binasının, politik karar mercilerini, uzmanları ve halkı biraraya getirerek, şehirlerin geleceği ile ilgili düşünce ve uygulama merkezi olması öngörülmektedir.

TÜRKİYE-TÜRKMENİSTAN

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız 1-3 Eylül 2012 tarihlerinde AŐkabat'a resmi bir ziyaret gerçekleŐtirmiş ve Türkmenistan Devlet Başkanı Berdimuhammedov tarafından da kabul edilmiŐtir. Sözkonusu ziyaret çerçevesinde Bakan Sayın Yıldız, Hazar Geçişli Doğal Gaz Boru Hattı projesine ilişkin AB, Azerbaycan ve Türkmenistan arasında gerçekleştirilen görüşmelere gözlemci sıfatıyla katılmıştır.

TÜRKİYE-ABD

MEKY Büyükelçi Mehmet Gücük, ABD DıŐıŐleri Bakanlığı Uluslararası Enerji İŐleri Özel Temsilcisi ve Koordinatörü Büyükelçi Carlos Pascual ile 7 Eylül 2012 tarihinde Ankara'da bir görüşme gerçekleŐtirmiŐtir. Görüşmede enerji alanında meydana gelen son gelişmeler hakkında görüş alışverişinde bulunulmuŐtur.

TÜRKİYE-AZERBAYCAN

11 Eylül 2012 tarihinde Gebele'de düzenlenen Türkiye-Azerbaycan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi (YDSK) II. Toplantısına katılan Sayın Başbakanımıza Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız eşlik etmiŐtir.

TÜRKİYE-UKRAYNA

Sayın Başbakanımız 12-14 Eylül 2012 tarihlerinde Türkiye-Ukrayna Yüksek Düzeyli Stratejik Konseyi (YDSK) İkinci Toplantısı çerçevesinde Ukrayna'ya resmi bir ziyaret gerçekleŐtirmiŐtir. Sayın Başbakanımıza eşlik eden Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız muhatabıyla özellikle kömür ve LNG ilintili projeleri ele almıŐtır.

TÜRKİYE-BOSNA HERSEK

15 Eylül 2012 tarihinde Bosna Hersek'e resmi bir ziyaret gerçekleŐtiren Sayın Başbakanımıza Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız eşlik etmiŐtir.

TÜRKİYE-İRAN

Enerji Tabii Kaynaklar Bakanlığı MüsteŐar Yardımcısı Sayın Sefa Sadık Aytekin, beraberinde bir heyetle, ölkemiz ile İran arasında petrol ve doğal gaz alanında geliştirilebilecek olası işbirliği projeleri hakkında görüşmelerde bulunmak amacıyla 29 Eylül 2012 tarihinde Tahran'a bir çalışma ziyareti gerçekleŐtirmiŐtir.

PROJELER

• Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi (TANAP)

Sayın Bakanımız 17 Temmuz 2012 tarihinde, BP Doğu Yarı Küre Rafineri ve Pazarlama Grup Başkanı Tufan Erginbilgiç, BP Türkiye Başkanı Budd Fackrell ve Başkan Yardımcısı Hakan Türker'i makamında kabul etmiŐtir. Kabulde BP yetkilileri BP'nin bölgesel rolü hakkında bilgi vermiŐ, ayrıca TANAP'a ilişkin görüş teatisinde bulunulmuŐtur.

• Güney Akım Projesi

Ekonomik işlerden sorumlu MüsteŐar Yardımcımız Büyükelçi Sayın Mehmet Gücük Güney Akım Şirketi (South Stream Transport AG / Switzerland) İletişim Başkanı ve Sözcüsü Sebastian Sass ve anılan şirket yetkililerini 6 Eylül 2012 tarihinde kabul etmiŐtir. Kabulde Güney Akım Projesi'nin ölkemiz münhasır ekonomik bölgesinden geçişine ilişkin konular ele alınmıŐtır.

ENERJİ ALANINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN ULUSLARARASI ETKİNLİK ve TOPLANTILAR

- 28 Haziran-1 Temmuz 2012 tarihlerinde Bakü'de düzenlenen "Crans Montana 23. Yıllık Oturumu"na Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Sayın Hasan Murat Mercan beraberinde bir heyetle iŐtirak etmiŐtir.
- Lübnan Uluslararası Petrol Arama Forumu 3-4 Temmuz tarihlerinde Beyrut'ta düzenlenmiŐtir. Anılan Forumda TPAO Genel Müdürü Sayın Mehmet Uysal başkanlığında bir heyet katılmıştır. Sözkonusu forumda Doğu Akdeniz Bölgesi'nin tektonik ve jeolojik durumu, derin sularda petrol rezervlerinin tespitinde yeni teknolojilerin kullanılması, açık denizlerde petrol sondajı ve petrol araŐtırmalarının çevresel etkisi gibi konular tartıŐılmıŐtır.
- Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı (International Renewable Energy Agency-IRENA) tarafından 6-7 Eylül 2012 tarihlerinde Malta'da düzenlenmiŐ olan "Yenilenebilir Kaynaklar ve Adalar Küresel Zirvesi"ne Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Yenilenebilir Enerji Genel Müdürü Sayın Yusuf Yazar başkanlığında bir heyetle iŐtirak edilmiŐtir. Zirvede Pasifik, Karayip, Hint Okyanusu ve Akdeniz Adaları açısından küresel enerji sorunları ele alınmıŐtır.
- Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA) tarafından 17-21 Eylül 2012 tarihleri arasında Viyana'da düzenlenen 56. Genel Konferansın 17-18 Eylül 2012 tarihleri arasında gerçekteŐtirilen oturumuna TAEK Başkanı Sayın Zafer Alper beraberinde bir heyetle katılmıştır. Konferansta baŐta enerji, nükleer güvenlik, nükleer emniyet, teknik iŐbirliđi, Ajansın faaliyetleri ve bütçesi olmak üzere önemli konular ve karar tasarıları ele alınmıŐ, çeŐitli oturumlarda enerji ile ilgili kritik meseleler masaya yatırılmıŐ, ülke beyanları sunulmuŐ, konferans çerçevesinde yan etkinlik olarak "Gıda Güvenliği Forumu" (nükleer tekniklerin gıda ve su konusunda uygulamaları) düzenlenmiŐtir. Forum'da "Gelecek İçin Gıda- Nükleer Uygulamalarla Güçlüklere Çözüm" teması çerçevesinde yapılan sunumlarda, gıda sorunu, gıda üretimi, tüketimi, bulunabilirliği ve güvenliği gibi sorunlar tartıŐılırken, 2050 yılı itibarıyla güvenli gıda üretiminin artan nüfusu besleyebilmesi için %70 oranında arttırılması gerektiği vurgulanmıŐtır.
- Fas Enerji, Madenler, Su ve Çevre Bakanlığı ile Enerji Őartı Sekreteryası tarafından ortaklaŐa düzenlenen "Orta Doğu ve Kuzey Afrika Bölgesinde (MENA) Entegre ve rekabetçi bir piyasa mekanizmasının oluşumu: Enerji Őartı'nın Katkısı" temalı Rabat Enerji Forumu 20-21 Eylül tarihlerinde Rabat'ta düzenlenmiŐtir. Anılan Forumda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Sayın Hasan Murat Mercan başkanlığında bir heyet iŐtirak etmiŐtir.
- 14. Uluslararası Enerji Arenası 24-25 Eylül 2012 tarihlerinde "Jeopolitik ve Finans Ekseninde DeđiŐen Enerji Paradigmaları" baŐlıđı altında, Enerji ve Tabii

Kaynaklar Bakanı (ETKB) Sayın Taner Yıldız, IKB Doğal Kaynaklar Bakanı AŐtı Havrami, uluslararası ve Türk enerji Őirketlerinin temsilcilerinin katılımlarıyla İstanbul'da gerçekteŐirilmiŐtir.

SU KAYNAKLARI

RAMSAR SÖZLEŐMESİ

Özellikle Su KuŐlarının YaŐama Alanları Olarak Uluslararası Önemi Haiz Sulak Alanlar Sözlēmesi (Ramsar Sözlēmesi) 11. Taraflar Konferansı (COP11) toplantısı 6-13 Temmuz 2012 tarihlerinde BükreŐ'te yapılmıŐtır.

Sözlē konusu toplantıya ölkemiz dahil 162 taraf ölkeden 2.000'den fazla katılımcının yanısıra, BM kuruluşları, Ramsar'ın uluslararası ortakları statüsündeki kuruluşlar (International Organization Partners-IOPs), hükümetlerarası kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşlarından temsilciler katılmışlardır. Anılan toplantıda ölkemiz, Orman ve Su İŐleri Bakanlığı yetkilileri ve Bakanlığımız personelinden oluŐan bir heyetle temsil edilmiŐtir.

Toplantı neticesinde, Ramsar Sözlēmesi'nin ulusal, bölgesel ve küresel düzeylerde yüksek düzeyli siyasi görüŐmeler yoluyla görünürlük ve uluslararası konumunun yükseltilmesi, Ramsar Sözlēmesi COP toplantılarına Bakanların katılacağı "ministerial segment" eklenmesi, çok taraflı çevre antlaŐmaları (MEA) ve çevre konusunda diğer uluslararası oluŐumlarla Ramsar Sözlēmesi arasında sinerjiler kurulması, Ramsar Sözlēmesi'nin BirleŐmiŐ Milletler Çevre Programı (UNEP) altında biyoçeŐitlilik konusuyla ilgili MEA'lar kapsamında baŐlatılan giriŐim ve programlara artan Őekilde katılımının sağlanması ve UNEP ile Ramsar Sözlēmesi arasında iŐbirliđi ve sinerjilerin artırılması konularında stratejiler oluŐturulması kabul edilmiŐtir.

ARPAÇAY (AHURYAN) BARAJI DAİMİ İŐLETME ve ÇALIŞMA KOMİŐYONU BAŐKANLARI TOPLANTISI

Ölkemizle Ermenistan Cumhuriyeti arasında, Arpaçay (Ahuryan) Barajı Daimi İŐletme ve Çalışma Komisyonu BaŐkanları Toplantısı 9 Ağustos 2012 tarihinde Ermenistan Cumhuriyeti topraklarında gerçekteŐirilmiŐtir.

IRAK SU KAYNAKLARI BAKANLIĞI PERSONELİNE YÖNELİK EĞİTİM PROGRAMI

Irak Su Kaynakları Bakanlığı'nda görevli mühendislerden oluŐan 15 kiŐilik heyete 23-28 Eylül 2012 tarihlerinde, Devlet Su İŐleri Genel Müdürlüğü (DSİ) tarafından Ankara'da bir eğitim kursu düzenlenmiŐtir. Anılan eğitim kursunda, Türkiye'deki atıksu arıtma sistemleri, içmesuyu temin çalıŐmaları, içmesuyu Őebekeleri projelendirme, su sektörünün yasal ve kurumsal yapılanması gibi çeŐitli konularda eğitim verilmiŐtir.

ÇEVRE

BİRLEŐMİŐ MİLLETLER İKLİM DEĐİŐİKLİĐİ ÇERÇEVE SÖZLEŐMESİ (BMİDÇS) BANGKOK KONFERANSI

BirleŐmiŐ Milletler İklım DeĐiŐikliĐi Çerçeve Sözlēmesi (BMİDÇS) altındaki Uzun Vadeli İŐbirliĐi Eylemi Geçici Çalışma Grubu (AWG LCA), Kyoto Protokol¼ Geçici Çalışma Grubu (AWG KP) ve Durban GüçlendirilmiŐ Eylem Platformu Geçici Çalışma Grubu (ADP) toplantıları 30 AĞustos-5 Eylül 2012 tarihlerinde Bangkok'da düzenlenmiŐtir.

Ana konularda geliŐmiŐ ve geliŐmekte olan ÷lkeler arasındaki gör¼Ő ayrılıkları Bangkok Konferansında da devam etmiŐtir. Her ne kadar bazı konularda sınırlı bir ilerleme kaydedilse de, tarafların bilinen tutumlarını tekrar etmelerine imkan vermekten baŐka bir sonuç doğurmayan Bangkok Toplantısının, önümüzdeki ay Doha'da düzenlenecek 18. Taraflar Konferansı öncesinde kendisinden beklenen ilerlemeyi sağlayamadığı değerlendirilmektedir.

Bu çerçevede, 1 Ocak 2013 tarihinde baŐlaması kararlaŐtırılan ikinci taahh¼t dönemine kesintisiz geçiŐin nasıl sağlanacağı, ikinci taahh¼t döneminin hangi tarihte sona ereceği (2017 veya 2020), LCA ve KP'nin Doha'da lağvedilene kadar görevlerini tamamlayıp tamamlayamayacağı, tamamlayamazlarsa, bu iŐ kalemlerinin Doha sonrası ele alınıp alınmayacağı, alınacaksa hangi yapı altında ele alınacağı, ikinci dönemde salım azaltım istekliliğinin nasıl artırılacağı gibi hususların Doha'da çözüme kavuŐturulması gerekmektedir.

6. DÜNYA ŐEHİRCİLİK FORUMU

1-7 Eylül 2012 tarihleri arasında İtalya'nın Napoli kentinde düzenlenen 6. Dünya Őehircilik Forumu'na, Çevre ve Őehircilik Bakanı Sayın Erdoğan Bayraktar'ın başkanlığındaki bir heyetle iŐtirak edilmiŐtir.

Sözkonusu forum, "The Urban Future" ana teması kapsamında gerçekteŐirilmiş ve "Kentsel Planlama", "Hakkaniyet ve Refah", "Üretken Kentler" ve "Kentsel Mobilite, Enerji ve Çevre" baŐlıkları altında dört diyalog toplantısı düzenlenmiŐtir.

İKLİM DEĐİŐİMİ KONUSUNA BÖLGESEL YAKLAŐIM KONFERANSI

21 Eylül 2012 tarihinde Tiran'da düzenlenen İklım DeĐiŐimi Konusuna Bölgesel YaklaŐım (Regional Approach to Climate Change Challenges) baŐlıklı konferansa, Çevre ve Őehircilik Bakanı Sayın Erdoğan Bayraktar başkanlığında bir heyetle iŐtirak edilmiŐtir.

¼lkemizin yanısıra, Arnavutluk, Makedonya, Karadağ ve Kosova'nın da Çevre Bakanları d¼zeyinde temsil edildiği konferansta, iklim deĐiŐiminin k¼resel bir tehdit olduğu ¼zerinde mutabık kalınmıŐ, bu tehdide karŐı k¼resel tedbirlerin yanısıra b¼lgesel tedbirler de geliŐtirilmesi gerektiğine iŐaret edilmiŐ ve ortak bir aŐıklamada bulunulmuŐtur.

ÇEVRE VE ŐEHİRCİLİK BAKANI SAYIN ERDOĞAN BAYRAKTAR'IN MAKEDONYA'YI ZİYARETİ

Çevre ve Őehircilik Bakanımız Sayın Erdoğan Bayraktar, Tiran'da d¼zenlenen "İklim DeĐiŐimi Konusuna B¼lgesel YaklaŐım" baŐlıklı konferansa katıldıktan sonra 21 Eylül 2012 tarihinde Makedonya'yı ziyaret etmiŐtir.

Sayın Bakan, ¼sk¼p'te kısa bir inceleme gezisinde bulunduktan sonra Yunus Emre T¼rk K¼lt¼r Merkezi'nde anılan merkezin Makedonya'daki faaliyetleri hakkında bilgi almıŐ, ardından Makedonyalı karŐıtı, Çevre ve Fiziksel Planlama Bakanı Abdulhakim Ademi ile biraraya gelmiŐtir.

G¼r¼Őme çerçevesinde, T¼rkiye ile Makedonya arasında çevre alanındaki iŐbirliĐinin karŐılıklı tecr¼be paylaŐımıyla daha da g¼çlenebileceĐi vurgulanmıŐ ve Sayın Bakan, tarafından ¼zellikle sanayi atıkları ve hava kirliliği gibi çevreyle ilgili t¼m konularda Makedonya ile tecr¼be paylaŐımına hazır olduğumuzu, iki ¼lke arasındaki sanayi atıklarının bertaraf edilmesine y¼nelik iŐbirliĐinin daha ileri g¼t¼r¼lmesini arzu ettiğimizi dile getirmiŐtir.